

[Steen Folke.]

Folkevoignsfabrikkerne i Brasilien, der beskæftiger lavtlønnede og undertrykte arbejdere, eksporterer folkevogne til Tyskland, hvor tyske automobilarbejdere er arbejdsløse. Danske tekstilfabrikker lukker, og tøjet fremstilles af underbetalte arbejdere i u-landene. I denne situation er international solidaritet nødvendig for lønarbejderklassen, og det er nødvendigt at koordinere kampen for leveforholdene og for socialismen internationalt.

Dette er det grundlæggende for VS' udenrigspolitik, men det er jo en ganske anden form for udenrigspolitik end den, der debatteres herinde.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 15.15.

Mødet udsat kl 13.21.

Mødet genoptaget kl. 15.15.

Forhandlingen genoptoges.

Kristine Holtberg (SF):

Det er i den situation, vi er i i øjeblikket, hvor vi bl. a. må tage hensyn til sådan nogle skrifter som det nye „Mankind at the Turning Point“ af Pestel og Mesarovič, dvs. den anden Romklub-rapport, som viser os, formodentlig med lidt større beviskraft end den første Romklub-rapport, hvorledes den internationale situation er præget af sammenhænge mellem den tredje verden, den anden verden, den første verden og den fjerde verden. Det er derfor en stor glæde for os at se, at udenrigsministeren her har lagt så stor vægt netop på de internationale sammenhænge, således som de bedst karakteriseres af FN's meget centrale placering i hans tale. Men så kunne man tænke sig, at denne centrale placering af sammenhængene ville give anledning til en endnu stærkere understregning af betydningen af vores politik over for u-landene end den, der allerede er markeret. Det, man kunne tænke sig, var en meget stærkere markering af, at vi i den

nuværende situation bør være med til at lægge pres på Sydafrika i forbindelse med Rhodesiaudviklingen og ikke mindst i forbindelse med Namibias selvstændighed end netop den, der er blevet givet udtryk for, selv om både udenrigsministeren og socialdemokratiets ordfører, hr. Kjeld Olesen, har været inde på spørgsmålet.

Jeg mener, at Danmark, hvor lille og ubetydeligt det end er — det kan vi jo alle sammen være enige om — har en ganske stærk stemme her, en stemme, der forpligter særlig meget i betragtning af den tvivlsomme rolle, som ØK har spillet under hele den sag omkring Sydafrika, og specielt i en situation, hvor befrielsen af Angola, Moçambique og Guinea-Bissau giver vores røst en ganske særlig betydning sammen med andre vesteuropæiske lande. Man kan sige, hvad man vil om FN-afstemningen, hvor jeg kan tilslutte mig nogle af de betragtninger, der er blevet fremhævet med hensyn til universalitetsprincippets krænkelser ved FN's forhold til Sydafrika under den 29. generalforsamling, men vores egen skyld er ikke helt ringe, når vi ikke har kunnet formå Sydafrika til at indtage den holdning, som FN så mange gange har krævet blev indtaget.

Jeg var meget glad for, at udenrigsministeren understregede, at den holdning, som den tidligere regering havde taget med hensyn til charteret om staternes økonomiske rettigheder og forpligtelser, ikke modsvarede af den nuværende regerings. Det er jeg meget glad for blev understreget her. Jeg håber, at det vil føre til konsekvenser også i anden sammenhæng i forhold til FN.

Det forekommer mig, at netop vores holdning over for u-landene i den situation, vi er i i dag, er af allerstørste betydning, netop hvad den økonomiske side af sagen angår, og netop således som den kommer til udtryk i dette charter, hvor mangelfuldt det end må være affattet. Jeg kan godt se, at det netop af den grund kunne være svært for os at gå ind for det, men at afholde sig fra at stemme havde dog været langt bedre end den holdning, vi indtog. Der havde været en anledning til i en stemmeforklaring at pege på de rent formelle og andre mangler, der var ved charteret, som gjorde, at vi ikke kunne gå ind for det. Men at afvise det var et afgørende brud med den politik, som Danmark har ført i forhold til u-landene, et